דברי תורה על הפרשה

פרשת תרומה

BROUGHT TO YOU BY **MYSHLIACH**
A DIVISION OF MERKOS L'INYONEI CHINUCH SUITE 302

"Caring for the well-being of shluchim's children worldwide"

MyShliach
MERKOS L'INYONEI CHINUCH
SUITE|302

א. אין דעם סוג הדומם וואָס איז באַנוצט געוואָרן (צווישן אַנדערע סוגים) פאַר עשיית המשכן און זיינע כלים, זיינען געווען דריי מינים: זהב, כסף און נחשת [1].

עס איז דאָך ידוע, אַז „משכן אקרי מקדש" און „מקדש אקרי משכן" [2]. דערפון איז מסתבר אָנצונעמען, אַז די מעלות און עניני חשיבות וואָס זיינען געווען אין בית המקדש, זיינען זיי (אין אַן ענליכן אופן) געווען אויך אין משכן.

דאַרף מען פאַרשטיין: מען געפינט דאָך, אַז אין ביהמ"ק איז יעדער זאַך געווען (אויף וויפל ס'איז נאָר מעגליך) אין אַן אופן פון עשירות [3]: און דאָס — ביז צו אַזאַ פאַרנעם, אַז „השקו את התמיד בכוס של זהב" [4] — ווייל „אין עניות במקום עשירות" [5]. דאָס מיינט: אַפילו אַזאַ כלי, וואָס האָט בלויז גענוצט אויף צו אָנטרינקען די בהמה פאַר איר שחיטה אַלס קרבן, איז אויך געווען פון זהב —

[הגם אַז דער „כוס" איז ניט געווען פון די „כלי המקדש", נאָר בלויז אַ כלי צוליב אַ בהמה וואָס מ'האָט איר דערנאָך מקריב געווען; און נאָכמער: דער שימוש גופא האָט ניט גענוצט פאַר אַן עבודה, נאָר צוליב הפשט און אין הפשט — נאָר אַלס סיבה אַף אַ תועלת (ניט אַן עיקר) אין דער הפשט: דורך דער השקאה ווערט לייכטער די הפשטת העור פון קרבן [6]] —

היינט אויב אַפילו אַזאַ ניט־עיקר'־דיקער פרט אין ביהמ"ק האָט געדאַרפט זיין מיט דער עשירות פון זהב, האָט דאָך געדאַרפט לכאורה אויסקומען, אַז דער משכן און אַלע זיינע כלים האָבן אוודאי געדאַרפט ווערן געבויט און אויסגעאַרבעט בלויז פון זהב. ווי קומט עס, אַז אין דעם זאָל האָבן אַ חלק דער מין פון כסף און אַפילו נחשת?

בנוגע „כסף", קען מען נאָך פאַרענטפערן [7]: היות ווי אין אַ געוויסן פרט איז אין כסף דאָ אַ מעלה לגבי

---

1) ראה תו"א קיא, ד: במשכן הי' ג' דברים כלליים זהב וכסף ונחושת.
אבני שוהם ואבני מילואים — הרי: א) לא היו דבר כללי, ב) נשתמשו בהם כמו שהם בלי שינוי ועיבוד, ג) הנשיאים הביאים. וראה מפרשי רש"י (כה, ב), אוה"ח (כה, ז) ועוד.

2) עירובין ב, א.

3) רמב"ם הל' ביהב"ח פ"א הי"א וי"ט.

4) משנה תמיד פ"ג (ל, א).

5) שם כט, א. ושם, שמטעם זה הי' הכוס של זהב ממש (ולא „גוזמא"). וכ"ה ההלכה (רמב"ם הל' תמידין פ"א ה"ט. וראה לח"מ שם).

6) רמב"ם הל' תמידין שם ובפיה"מ תמיד פ"ג מ"ד (מהדורת הרב קאפח. ירושלים, תשכ"ז) ומסיים שם: כמשנ"ת בביצה.
וכן פרש"י בגמרא (ביצה מ, סע"א) „משום סרכא דמשכא" — „שתהא נוח להפשיטה כו'". והנה הרמב"ם עצמו בפיה"מ שם (סוף ביצה) מפרש „כי ההשקאה קודם השחיטה יתיר ריאתה כו'" — אבל בפיה"מ מהדורת הרב הנ"ל: שההשקאה לפני השחיטה מקלה את הפשטתה ואם הייתה שם סירכא קלה נפסקת. וראה שם בהערה. ועיין בש"ך יו"ד סל"ט סקל"ב. ואכ"מ.

7) אבל — דוחק. שהרי ברמב"ם הל' ביהב"ח שם „אם יש כח בצבור עושין אותן של זהב". ובמנחות (כח, ב וש"נ): העשירו עשאום של כסף חזרו והעשירו עשאום של זהב. וראה הערה הבאה.

זהב (ווי דער מדרש [8] זאָגט אין דער התחלה פון היינטיקער סדרה), דע־ריבער האָט אויך (מעלת ה)כסף גע־דאַרפט זיין אין משכן. עס בלייבט אָבער די קשיא בנוגע צו נחשת?

מען קען עס ניט פאַרענטפערן בפש־טות, אַז דעמאָלט האָבן די אידן ניט געהאַט גענוג זהב (וכסף) און דער־פאַר האָט זיי דער אויבערשטער אָנ־געזאָגט צו נוצן אויך נחשת — וואָ־רום דעמאָלט איז דאָך ביי די אידן געווען (ווי די גמרא [9] זאָגט) „כל כסף וזהב שבעולם" — און אַזאַ כמות פון זהב וכסף איז דאָך זיכער געווען גענוג אויף כל עניני המשכן [10].

ב. וועט מען עס פאַרשטיין דורך מקדים זיין, אַז עס זיינען פאַראַן דריי דעות ווען מ׳איז נצטווה געוואָרן אויף עשיית המשכן און ווען עס איז גע־ווען די נדבת המשכן:

איין דיעה איז — אין זהר [11] — אַז ניט בלויז דער ציווי, נאָר אויך די פעולה פון נדבת המשכן, זיינען געווען (גלייך נאָך מתן תורה) פאַר

8) רבה.

אבל י"ל שהמעלה ד„כסף" (שבמדרש שם) הוא (כפי׳ המהרז"ו שם) שהוא „טוב ל־הוצאה" (וראה לקמן סעיף ו), ולפ"ז אי"ז שייך לנדו"ד, כי מה שנוגע במקדש היא מעלת העשירות. וראה הערה הקודמת.

9) פסחים קיט, א.

10) ואין לומר שהיו כאלו מישראל שלא הי׳ להם זהב וכסף, ובהיות שבנדבת המשכן הי׳ כל אחד צריך להשתתף, לכן עשאו כמה דברים מנחשת

— שהרי אמרו רז"ל (בכורות ה, ב. וכ"ה גם בתנחומא בשלח כה. היבא גם בפרש"י בא יג, יג) „שאין לך כל אחד ואחד מישראל שלא היו עמו תשעים חמורים לובים (מעו־לים — פרש"י בכורות) טעונים מכספה וזהבה של מצרים".

11) ח"ב רכה, א.

דעם חטא העגל. און דערמיט איז דער זהר דאָרט מבאר וואָס עס שטייט אין פסוק (ביים חטא העגל) „ויתפרקו כל העם את נזמי הזהב אשר באזניהם" [12]

[דלכאורה: די אידן האָבן דאָך מיטגענומען פון מצרים אַ סך זהב, פאַרוואָס־זשע האָבן זיי געדאַרפט אָפּ־געבן צוליבן עגל די תכשיטי זהב וואָס זיי האָבן געטראָגן אויף זיך אַליין — „נזמי הזהב אשר באזניהם"?]

— ווייל זיי האָבן שוין פריער, בעת נדבת המשכן, אָפּגעגעבן דאָס גאַנצע גאָלד פאַרן משכן, ובמילא איז ביי זיי שפּעטער, ביים חטא העגל, גע־בליבן נאָר דער זהב פון די תכשיטים וואָס זיי האָבן געטראָגן אויף זיך.

אַ צווייטע דיעה איז פאַראַן — פאַרקערט: ניט בלויז נדבת המשכן בפועל ממש, נאָר אויך דעם אויי־בערשטנס ציווי „ועשו לי מקדש וש־כנתי בתוכם" [13], איז געווען ביום הכפורים (ד.ה. נאָך חטא העגל), „כדי שידעו כל האומות שנתכפר להם מע־שה העגל" [14].

און ס׳איז דאָ אַ דריטע דיעה וואָס האַלט, אַז פון דעם אויבערשטן, איז דער ציווי „ועשו לי מקדש" געזאָגט געוואָרן פאַרן חטא העגל, אָבער די אידן האָבן [געהערט דעם ציווי פון משה רבינו און] געבראַכט די נדבות המשכן ערשט נאָך יום הכפורים [15].

וויבאַלד אַז „אלו ואלו דברי אלקים חיים" [16], איז פאַרשטאַנדיק: הגם אַז

12) תשא לב, ג.

13) פרשתנו כה, ח.

14) תנחומא פרשתנו ח. וראה גם רש"י תשא לא, יח. לג, יא.

15) זח"ב קצה, א. רמב"ן ר"פ ויקהל.

16) עירובין יג, ב. וש"נ.

תכונה פון „טבעא" באַשטייט אין דעם וואָס זיין ווערט איז קצוב [59], באַ־שטימט, אומגעענדערט [60].

ט. און דאָס איז אויך דער ביאור פון דער שייכות צווישן די דריי סוגים — זהב כסף און נחושת — צו די דריי דרגות האדם פון אידן: ווי זיי זיינען געווען קודם חטא העגל, לאחרי החטא און לאחרי יוהכ"פ:

„זהב", וואָס איז מרמז אויף תשובה, איז די בחינה ווי אידן זיינען געווען נאָך יוהכ"פ; „כסף", עבודת הצדיקים — דאָס איז די דרגא ווי זיי זיינען געווען קודם החטא; און נחשת, פון לשון „נחש" — ווייזט אויפן מצב ווי זיי זיינען געווען אין דעם זמן וואָס צווישן חטא העגל און יוהכ"פ, ווייל דער חטא העגל איז בדוגמת חטא עה"ד [61] וואָס איז געקומען דורכן נחש הקדמוני.

י. די הוראה דערפון בעבודתנו איז:

עס זיינען פאַראַן אַזעלכע וואָס האַלטן (אָדער ס'איז באמת אַזוי) אַז זיי זיינען אין דער דרגא פון „זהב" און „כסף", און דעריבער ווילן זיי זיך אָפּזונדערן פון אַנדערע אידן וועל־כע זיי האַלטן פאַר מדריגת „נחשת".

איז לו יהא כדבריהם, אַז זיי זיי־נען דער „זהב" און „כסף", און די אַנדערע זיינען „נחשת", דאַרפן זיי אָבער וויסן אַז בכדי ביי זיי זאָל זיך אויכפּירן דער ענין פון „ושכנתי ב־תוכם", מוזן זיי זיך פאַרבינדן און פאַראייניקן [62] מיט די אידן וועלכע זיינען אין דער בחינה פון „נחשת"; פון זהב און כסף אַליין קען מען קיין משכן ניט אויפשטעלן.

ולאידך גיסא, איז דאָ פאַראַן אַ הוראה פאַר די אידן וועלכע האַלטן זיך פאַר בחי' „נחשת". זיי קענען דאָך טראַכטן: מי אני ומה אני לגשת אל הקודש? דאַרפן זיי וויסן, אַז אויך „נחשת" איז געווען אַ טייל פון משכן, ואדרבה: ס'איז נאָך פאַראַן אַ מעלה אין „נחשת" לגבי „כסף" און „זהב":

א) די אדנים וועלכע האָבן אויפ־געהאַלטן דעם חצר המשכן

[וואָס דערמיט האָט זיך אָנגעהויבן און אויפגעטאָן די הבדלה בין קודש לחול [63] (משא"כ די חילוקי המדריגות

„מטבע" הו"ע „שוב" — המשכה למטה. ושם, שהשייכות ד„מטבע" ל„שוב" היא [לא רק מצד זה שמטבע אינה משתנית, כ"א] גם לפי שמטבע הוא מלשון „טבע", וענין „שוב" הוא ההמשכה למטה בלבושי הטבע.

59) ראה ב"מ מד, ב: טבעא הוי משער תגא במידי דקיץ.

60) להעיר מלקו"ת פנחס (עח, ד), שמה שקרבן תמיד צ"ל כבש דוקא (המורה ל־עבודת הצדיקים — ראה גם לעיל הערה 55) הוא — כי „תשובה אינו אלא לפי שעה אבל בתמידות צ"ל בחי' צדיק" — והרי גם „טבעא" שאינה משתנית הוא כענין התמידות.

61) שלכן חזרה אז הזוהמא דחטא עה"ד (ראה זח"א נב, ב. ועוד). ולכו"כ דעות הרי לולא חטא העגל היו בנ"י „חרות ממלאך המות" (ע"ז ה, סע"א. שמו"ר פמ"א, ז. ובכ"מ. ובזו"ח רות (פג, ג) סתם בדעת אלו) — ע"ד חטא עה"ד בנוגע לכל העולם.

62) להעיר מענין „ויקהל" (ראה לעיל הערה 35), שההתכללות ד„קהל" הוא [לא רק שכולם נאספים במקום אחד ולמטרה אחת, כ"א] שנעשים מציאות אחת (ראה בארוכה לקמן ע' 217 ואילך).

63) להעיר שהכיור וכנו, שתכליתם רחיצה קודם שיקרבו לשרת בקודש (ראה רמב"ן תשא ל, יט) נעשו נחושת, וראה לקמן ע' 196 ואילך.

פון חצר און אינעווייניג, ביז צום קדשי־קדשים, זיינען אַלץ אין קדושה גופא) — און דער איבערגאַנג פון חול צו קודש איז דאָך אַ מעלה גדולה ביותר [64]]

זיינען געווען פון נחשת [65].

ב) אויך די יריעות המשכן האָבן זיך געהאַלטן דורך „יתדות" פון נחשת [66], וואָס דוקא דורך זיי איז געווען דער משכן אין אַן אופן פון „אהל [67] בל יצען בל יסע יתדותיו לנצח" [68].

(משיחות ש"פ שמיני תשכ"ב, ש"פ ויקהל תש"ל)

---

64) ראה ד"ח צו, ריש ע"ב בענין יצי"מ, דאף שאז היתה כנס"י בבחי' קטנות שלמטה הרבה מימי הגדלות שלה בימי דוד ושלמה, מ"מ „זהו יותר גדול מכל לפי שכל מה שנגדלת כ"כ הכל הי' מכח זה החסד נעוריך דוקא". ועיי"ש (צד, סע"ג) שזהו כגר שנתגייר, דהגם שעדיין אינו עובד ה' בשלימות, הרי תחלת יציאתו מן ההיפך להיפך מגיע בבחי' יחידה.

65) פרשתנו כז, י ואילך.

66) סוף פרשתנו. פרש"י שם.

67) לשון הכתוב (ישעי' לג, כ) — הובא בפרש"י הנ"ל.

68) פרש"י שם. וראה לקמן בשיחה שלאח"ז.

פרשת תרומה

דבר תורה

Intro

Mendel is feeling very annoyed and frustrated. You see, Mendel's parents had asked him to help out by playing a game with his little sister who was very bored; while his parents took care of an urgent matter that had come up and had to be dealt with.

Mendel, not wanting to play the game with her, unfortunately did something he shouldn't have and didn't play with her. His little sister therefore was constantly kvetching to her parents and prevented them from accomplishing that which needed to be done. Now, several hours later, Mendels parents aren't very happy with him and Mendel is sitting on his bed feeling very guilty and frustrated at himself. Mendel is annoyed that he didn't listen to his parents, however he doesn't want to apologize as he's in a bad mood. Mendel is thinking to himself how today really hasn't been a successful day in the regard of serving Hashem properly.

The phone rings. His friend Berel is on the line. "Hey, I'm going on Mivtzoim in twenty minutes. Do you want to come with me?"

Mendel hesitates. Mendel is faced with a real hard decision. On the one hand, Mendel isn't feeling in a very positive Chassidisher mood at the moment. He's not even apologized to his parents yet! However the situation is that his friend is asking him to go on Mivtzoim and he knows that the right thing to do is to go on Mivtzoim. Then again, he thinks to himself,"I'm anyway not being a good boy today, maybe I should just stay at home and not go on Mivtzoim."

Do you think Mendel should listen to this voice in his head telling him not to go on Mivtzoim?

Let's try and find out from our Sedra, the Sedra of Teruma, what the Torah had to say on the matter. Should Mendel go on Mivtzoim, even though he isn't having the best day today; even though he has done things wrong for which he hasn't done Teshuva yet?

Question

In this week's Sedra we learn about the making of the Mishkan. Moshe Rabeinu tells the Yidden "Listen up my special people, I need you to bring a bunch of different materials for the Mishkan-this wonderful special house we will be building for Hashem right here in the desert."

He then goes on to tell them what types of metals will be needed. What were they? Gold silver and copper.

Hey, hold it, Copper?! **Why would they need copper in a Mishkan?**

very pretty. I really get and understand why Hashem wants Gold in the Mishkan. Gold is precious and beautiful. Gold is an awesome metal with which to make a Mishkan for Hashem. In fact, do you know that the cups they used to give the animals to drink in the Beis Hamikdash were made of gold! It makes you wonder all the more why everything in the Mishkan wasn't made of gold! Why be cheap and use copper?

Silver is also a very precious metal. In fact that's why many people's Shabbos candlesticks are made out of silver. Why do they make candlesticks out of silver? Because silver is a precious and beautiful metal. Therefore I also understand why they used silver in the Mishkan.

However what I don't understand, is why they used copper in the Mishkan. Copper is not a very precious metal nor is it very beautiful. So what was copper doing in the Mishkan? Use gold, use silver, but why copper?!

Answer!

We will understand this better by understanding what gold, silver and copper are in terms of our Avodas Hashem. Let's start with silver.

Silver refers to the **Avoda of Tzaddikim**. What do Tzaddikim do? They serve Hashem day in day out. What has the Avoda of Tzaddikim got to do with silver? **Silver is the standard currency to use for buying most things**. When you go to the store to buy groceries what bills would you want to bring with you to pay? If you bring hundred dollar bills it will be very difficult to pay with them because the cashier will have to give you so much change. On the other hand if you pay with dimes and nickels and quarters it will be very inconvenient to count out fifteen or twenty dollars worth of quarters! You would want five,ten and twenty dollar bills. Somewhere in the middle. Not too valuable and not too valueless!

The same was true with silver in the times of old. Silver in contrast to gold or copper was a very good way of paying for day to day expenses. That was the primary and standard way of paying in the store.

Therefore silver refers to the Avoda of a tzaddik who does Mitzvos day in day out, rain or shine. He wakes up in the morning and Davens and learns; he loves Hashem and never even has a desire to do an Aveiro. Just like silver is the most useful currency to use when buying, so too the **main and most simple way to serve and "pay" Hashem is through our constant fulfilling of Hashems Torah and Mitzvos**. Every day, all day. No Aveiros, just pure good..

However we do know, that if a person

does Chas V'shalom do an Aveiro he has the opportunity to fix it up! Do you know what that is called? It's called doing Teshuva. It actually says in the Gemara, that a person who does Teshuva for his Aveiros- a Baal Teshuva, is even greater than a Tzaddik!

A **Baal Teshuva therefore is comparable to gold**. It's not the regular way a Yid is supposed to serve Hashem because really a Yid should never do Aveiros, however if a Yid does happen to do an Aveiro and he does Teshuva, that's even more precious to Hashem than a Tzaddik who never tasted what an Aveiro is like. That's why the Avoda of a Baal Teshuva is like gold. **It's more precious to Hashem than the regular, consistent Avoda of a Tzaddik** which is compared to silver.

Copper however refers to the Avoda of a person who isn't even a Baal Teshuva. He is still doing Aveiros and hasn't yet done Teshuva. Nevertheless that doesn't take away from the importance of the Mitzvos that he does. Every Mitzva, even one done by **a Rasha**, is super important and special to Hashem.

Now Hashem said to Moshe Rabeinu, "You know Moshe Rabeinu, please tell the Yidden that I want Gold, silver and copper in my Mishkan and Beis Hamikdash. I want the Avoda and Mitzvos of every single Jew, whether he be the greatest silver Tzaddik, a golden Baal Teshuva or even the copper Rosha. Why? Because every good thing a person does, counts!"

Takeaway

The truth is that even inside us, there are times when we act like a Tzaddik, times when we act like a Baal Teshuva and even times when we act a little bit like a Rasha.

There are days that we daven well, learn solidly and act really kindly to everyone around us. We feel so happy and proud with the way that we are serving Hashem. That's our Tzaddik mode. Silver special stuff!

Then there are times when we stumble and do things wrong. Maybe we said an unkind word to a friend or refused to share our toys or time with our siblings. Then we apologize; we do Teshuva. Those are our Baal Teshuva moments. Really golden moments actually!

And finally there are the moments when we do something wrong and we haven't yet corrected the not good that we have done. Just like Mendel who didn't play with his sister and hasn't yet apologized to his parents yet. Perhaps we are still angry and annoyed and haven't cooled down yet and that's why we haven't done Teshuva yet; we haven't fixed up the not good that we have done.

The natural reaction in those situations is to say to oneself, "I'm having such a bad day, I don't feel like doing any good at all today. Tomorrow will be better, but today is just terrible. I'm not going to go on Mivtzoim."

Nevertheless **Hashem also wants our copper in order to make a house for himself. Even when we have stumbled and haven't yet done Teshuva, that shouldn't stop us from doing another Mitzva and bringing Moshiach closer!**

Obviously we don't ever want to see situations where Yidden have not done Teshuva for misdeeds that they have done. Nevertheless if it does occur that Yidden haven't done Teshuva yet, that shouldn't stop them from doing Mitzvos. Every Yid even if they are having copper moments can still help to make Hashems Mishkan!

פרשת תרומה

דבר תורה
WORKSHEET

In this week's Sedra we learn about the building of a special house for Hashem. This house was called the ______________. In order to have what to build the Mishkan with, Hashem asked the Yidden to bring all sorts of materials.

Among the materials that Hashem asked to be donated were Gold, silver and ________________. The question is why was copper used in the Mishkan? Copper isn't a very precious metal nor is it very useful, so if we have the option of using gold or silver, why would Hashem specifically want to use copper?

The answer will become clear when we know what Gold, silver and copper signify.

Being that silver is somewhat valuable, in times of old, it was the standard way of paying for goods. Silver therefore represents the Avoda of ___________, that serve Hashem in the regular standard way. That is the way that Hashem wants to be served in general; through the regular day-to-day performance of Mitzvos. No ___________.

Gold on the other hand is too ___________ to be used practically for buying our day to day needs. Gold therefore refers to the Avoda of a Baal ___________. Even though Hashem doesn't want a person to sin, when a person does sin and afterwards does Teshuva that is very precious to Hashem, even more than the Avoda of a ___________. Its super valuable. However it's not the standard way Hashem wants to be served. Hashem doesn't want people to do ___________ at all.

Copper refers to the Avoda of a ___________ that hasn't done Teshuva on his Aveiros. It isn't valuable nor is it the standard way of serving Hashem. Nevertheless Hashem tells the Yidden"I want your copper!" because even the Mitzvos done by a Rasha are important in making a Mishkan for ___________.

Good Shabbos!